

PRIKAZ SKUPA „MEDIA AND INSECURITIES“, ODRŽANOG 12. i 13. 10. 2007. U LJUBLJANI

Na Fakultetu za sigurnosne poslove Sveučilišta u Mariboru, Slovenija je 12. i 13. listopada 2007. godine održan stručni skup pod naslovom „Mediji i nesigurnost“, u okviru paketa 4: Percepcija kriminaliteta projekta CRIMPREV. Skup je treći po redu u seriji skupova u okviru ovog paketa. CRIMPREV je koordinirana akcija koju provodi interdisciplinarni konzorcij sastavljen od 31 sudionika iz 10 europskih zemalja. Cilj projekta je stvaranje komparativne, nove europske vrijednosti zasnovane na znanju prikupljenom iz nacionalnih okvira. Namjera projekta je pružanje metodoloških vještina i smjernica službenicima na različitim vladinim razinama za a) mjerenje devijantnog i delinkventnog ponašanja i njegove percepcije i b) evaluaciju politika javne prevencije. Projekt nudi znanstvenicima i visokim službenicima (koji donose odluke) mogućnost nadilaženja prethodne suradnje i ujedinjenja svojih resursa u stvaranju europske komparativne procjene u slijedećim pitanjima:

- čimbenici devijantnog ponašanja
- procesi kriminalizacije
- percepcija kriminaliteta i nesigurnosti
- veze između ilegalnih ili socijalno devijantnih ponašanja, neformalne ekonomije i organiziranog kriminaliteta
- javne politike prevencije.

Cilj skupa se odnosio na ispitivanje uloge medija u socijalnoj konstrukciji realnosti u odnosu na kriminalitet i nesigurnost te na učenje o istraživanjima na ovu temu u Europi.

Skup je bio strukturiran kroz rad u nekoliko sekcija, na način da je u svakoj sekciji izloženo nekoliko radova, nakon čega je vođena diskusija.

Prikaz izlaganja koji slijedi je napravljen na temelju sažetaka radova koji su bili priloženi materijalima skupa.

Tijekom prvog dana skupa je održano sedam izlaganja. Gorazd Meško i Katja Eman su izložili uvodni rad s naslovom: „Mitovi o kriminalitetu - što je (ne)stvarno u stvarnom svijetu“. Sadržaj izlaganja se odnosio na raspravu o mitovima u odnosu na kriminalitet i njihov učinak na percepciju kriminaliteta, odgovor i spremnost na preventivne aktivnosti kod građana, funkciju ovih mitova, kreatora mitova (mediji, vladine i nevladine organizacije), procese stvaranja mitova. Analizirane su i neke karakteristike mitova o kriminalitetu (pred-

stavljanje žrtve kao potpuno nevine, počinitelja kao negativaca, policijskih službenika - heroja), tehnike za kreiranje mitova o kriminalitetu, a koje su slične tehnikama primjene propagande (stvaranje stereotipa o počiniteljima kaznenih djela, predstavljanje mišljenja kao činjenice, pozitivistička konfirmacija mišljenja, korištenje terminologije koja uključuje vrijednosne ocjene, selektivno predstavljanje činjenica, upravljanje informacijama, prezentacija činjenica bez okolnosti i selektivni intervju).

David S.Wall je u sekciji „cyber kriminalitet“ izložio rad na temu: „Cyberkriminalitet i kultura straha: uloga medija u stvaranju nesigurnosti i utjecaju na percepciju cyber kriminaliteta“. Izlagatelj je uvodno postavio pitanje o jasnoći cyber kaznenih djela i naveo kako na sudu takva djela imaju više tradicionalno, nego cyber obilježje. Ova kaznena djela su obično hackiranje, prevara, pornografija, pedofilija i slična koja su već dio postojećeg kaznenopravnog režima. Možda je, po izlagачu, još konfuзниji kontrast između stotina tisuća incidenata koji se svake godine prijavljuju i relativno malog broja poznatih presuda. Ova kontrastna pozicija visoke prijavljivosti nasuprot malom procesuiranju govori o jednoj velikoj praznini u našem poimanju (razumijevanju) cyber kriminaliteta i traži postavljanje niza važnih pitanja o kvaliteti produkcije kriminološkog znanja o cyber kaznenim djelima. Ova pitanja se mogu svrstati u dvije skupine. Prva se odnose na ispitivanje pouzdanosti i pristranosti informacijskih izvora koji oblikuju mišljenje o cyber kriminalitetu. Je li, npr. problem cyber kriminaliteta „prenapuhan“ od strane medija? Ako je, kako se to desilo? Je li npr. medijski proces prikupljanja vijesti fabricirao postojeći val kriminaliteta iz nekoliko priča ili dramatičnih događaja? Kao alternativu doživljavamo namjerno sračunate pokušaje širenja straha, nesigurnosti i sumnje od strane industrije cyber sigurnosti u svrhu propagiranja njihovog monopola. Druga skupina pitanja se odnosi na konceptualnu osnovu na kojoj se prikupljaju informacije i stvaraju tvrdnje. Može li se jednostavno raditi o tome da je kazneno pravosuđe izuzetno neučinkovito u privođenju krivaca pravdi? Zaista, možemo li očekivati da kazneno pravosuđe dizajnirano za suprotstavljanje socijalnim učincima urbanih migracija odgovori potpuno novom setu globaliziranih „virtualnih“ problema? Isto tako, može li se raditi o tome da mi ne uspijevamo